

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PAL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dógenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A nemzet gyásza.

Ma avatják fel Kossuth Lajos mauzoleumát a kerepesi-uti temetőben. Nagy emlékezetnek a napja lesz ez; az eszmék, a szenvedések, az álmok és nemzeti ábrándok emlékezetének napja. Ezen a napon az egész ország népe erre fordul, a magyar Mokka felé, ahol a függetlenségi eszmék nagy bajnokának, hőségének és halhatatlan képviselőjének örök nyugovó palotáját avatják föl. Ott lesz a törvényhozás mind két háza, a főváros, a kormány; ott lesznek az ország megyéinek és városainak küldöttségei; szóval megint megdobban az ország szíve Kossuth Lajos emlékezetére.

S lehetetlen, hogy ezen a napon, amikor ily elevenen és hatalmas módon támad föl a függetlenségi eszmék nagy bajnokának emléke, föl ne vetődjön az ország előtt is az a kérdés, hogy mivé lett a függetlenségi eszme Kossuth Lajos halála óta s milyen változáson esett át az, amióta nem ellenőrzi ő azt.

Azelőtt, amikor ő életben volt, nagy valóságot képviseltek a függetlenségi eszmék, amelyre minden

magyar törekedett s amely minden magyar lelkében élt. Az összes törekvések ezekben az eszmékben futottak össze. Politikai hitelv volt, amely ellen véteni nemcsak bűnnek látszott, hanem valósággal bűn is volt.

Azóta, hogy a nagy bajnok elhunyt, a függetlenségi eszmék jelszavakká váltak éppen azoknak a részéről, akik ezeknek az eszméknek letéteményesei gyanánt szerepelnek. Szó, szó és pusztá szó lett minden, amit ő hirdetett, csak arra való, hogy félrevezessék azokkal a hiszékenyebbeket. A látszatnak kiinduló pontjai a függetlenségi eszmék, hogy ezeknek a révén a hatalmat megerősítsék. Azt a hatalmat, amely homlokegyenest ellenében áll a nemzet óhajlásával és akarásával.

S nem iróniája-e a sorsnak s a magyarok végzetének, hogy éppen azokat akarják ellenségek, vagy legalább is kerékkötők gyanánt feltüntetni, akik valósággá akarják tenni Kossuth Lajos eszméit? A függetlenségi tábor kettészakadása óta éppen azokat gyanúsítják, akik nem akarnak alkudni és nem akarnak a végtelenségig várakozni, míg

törvényes jogainkat megadják nekünk, hanem akik a nemzeti akaratnak érvényt akarnak szerezni akkor, amikor erre a törvény megszabja és meghatározza az időt. — Nem a hatalom letéteményesei ezek. Azok, akik most hatalomban vannak, csak hirdetik, hogy ők óhajtják azt, amit Kossuth Lajos akart, míg Justhék nemcsak hirdetik, de valósággal akarják, még akkor is, ha hareba kell mennie érte az országnak, mert hiszen hare nélkül elérni semmit sem lehet.

Hogy mennyire nem lehet hare nélkül elérni valamit, az a tegnapi koronatanácsból kitűnik. Ott tanácskoztak megint Bécsben a magyar miniszterek a király elnöklete alatt. Ez egyszer a király tábornagyi uniformisban volt, nem mint eddig ezredesi egyenruhában. Lehet, hogy ezzel a dísz egyenruhával ki akarta fejezni a felség haduri voltát és azt, hogy egy akarat dominálhat csak Magyarországon: az ő akarata, de legalább ezzel az akarral volna tisztában a magyar nemzeti kormány.

Majd csak vége lesz valamikor, mondotta sóhajtván egy mérsékelt függetlenségi, mikor a bécsi korona-

VÁSAROLJUNK FEKETE KALAP-ÁRUHÁZÁBAN.

Az utolsó parancs.

Az elmúlt tavaszon az öreg honvédek názában szomorú hír kelt szárnyra. Azt beszélték a hír, hogy itt hagyja a honvédeket öreg parancsnokuk, aki esztendőnkön át rendben tartotta őket. Elmegy az utolsó honvédregiment apja. Mindnyájunknak közös „apámuramja” elköltözik a menedékházból falura, hogy a falu éltető, tiszta levegőjén helyreállítsa roskadozó egészségét.

Szállt a hír a honvédek házában kongó folyosóin, a nagy kertben és a környéken. Elmegy a legöregebb élő honvédkapitány, aki egész életében azon munkálkodott, hogy öreg bajtársainak javára legyen. Ő volt az, aki összeszámolta és feljegyezte az országban még élő öreg honvédeket. Ismerte valamennyit. De ismerte azokat is, akik a csatamezőkön alusznak.

Mikor rendbeszedte, számbavette az öreg kapitány mindazokat a honvédeket, akik még élnek, megtették őt a honvédek menedékháza parancsnokának. Itt járt-kelt a vén kapitány esztendőnkig az ő hűséges „fiai” között.

A legifjabb „fiu” is felül volt már a hetven esztendőn.

Az öreg kapitány mintha kifogott volna az időn. Szálas, egyenes, derék ember volt még kilencven esztendőskorában is. A szeme olyan volt mint a sasé. A hangja pedig visszhangzott a házban. Szigorú, kemény ember volt a vén kapitány, aki olyan rendet tartott a honvédek házában, mint hajdanában a komáromi kaszárnyákban.

— Fiaim, — szokta volt mondogatni, — nem sok időnk van már nekünk hátra az életben. Erre a kis időre se legyünk most már mások, mint amilyenek fiatal korunkban voltunk: rendes, kemény, derék katonák. Tartsuk meg a katonás lépést, a kemény magatartást. Feszítsük ki a mellünket, emeljük fel a fejünket. Hogy aztán, ha meghalunk és ki-ki berukkol régi zászlóaljához a másvilágon, ne mondhassák a másvilági parancsnokok, hogy az öreg kapitánynál elfelejtették a katonai rendet, a katonás tartást. Azért csak fel a fejet, fiuk! Hadd lássa a mai nemzedék, hogy még manapság is kemény gyerekek az öreg honvédek.

Igy szokott beszélni az öreg parancsnok honvédeivel és mikor március tizenötödikén, a szabadság ünnepén kivonultak az öreg harcosok a Duna partjára, Petőfi Sándor szobrához, akkor olyan egyenesen lépegettek, mintha megfiatalodtak volna valamennyien. Megfiatalodtak a szabadság szent eszméjétől. Megfiatalodtak a hatvan esztendő előtt való emlékektől, amikor a szabadság napja felragyogott a hegyek fölött. Ők ott voltak. Ők látták a hareokat. Érezték, hogy megrendül lábuk alatt a föld. És ágyutűzben, fegyverropogásban mentek a zászló után.

S azért lépegetnek ők ős parancsnokuk után ma is büszkén és diadalmasan a szabadság költőjének szobrához.

...Már bucsuzott az öreg parancsnok. Már indulóban volt és sorban kezelt fogott a „fiukkal”, akik összegyülekezve állottak az udvaron.

— Azt hittem, fiam, hogy én leszek az utolsó honvéd, — mondogatta az öreg kapitány. — Én maradok itt utolsónak, hirmondónak. És én leszek az utolsó hirdetője annak, hogy a honvédek voltak a legdicsőbb

VÁRADY JÓZSEF
Darabos-utca 28.

női szabó

készít elegáns angol és
— francia ruhákat —
szolid árak mellett!

tanács eredményéről beszélt. — Majd csak vége lesz valamikor, mert hiszen a király is meg fogja unni végre az örökös várakozást. Ma már igazán régen várakozunk, de mást nem tehetünk, mint azt, hogy várjuk a király elhatározását.

Talan jellemzi kissé ez a sóhaj-tás a helyzetet. Kormányok várják a király elhatározását. Egyebet nem tesznek, csak várnak, megint várnak és újra várnak. Ezt teszik már közel fél esztendő óta, sőt már azóta várnak, amióta kormányra léptek. Már akkor nem tudták, mit akar a király, csak azt tudták, hogy ők okvetlenül azt akarják és azt fogják akarni, amit a király akar. De ezt azután akarják hazafias felbuzdulásuk minden lelkesedésével és lojalitásával. Csak tudnák már mit kell akarniok?

Igy váltakoztak a függetlenségi eszmék Kossuth Lajos halála óta. Valóban, a nemzetnek nagy oka van gyászba borulni Kossuth Lajos emlékezetére. Nemcsak Kossuth Lajost gyászolja az ország, hanem a függetlenségi eszméket is.

Politikai híreink

Az osztrák helyzet és a magyar válság.

A függetlenségi és 48-as párt kész a harcra.

Budapest, nov. 24.

Bécsben egy hónapi szünet után ma ült össze a Reichsrath. Hiába iparkodott a Bienert-kormány kibékíteni a német és a szláv pártokat, mert a szláv pártok ellenálltak a békítési akciónak mindaddig, amíg a nyáron szentesített és a szlávokra sérelmes nyelvtörvényt hatályon kívül nem helyezik. Ezt az osztrák helyzetet szem előtt tartva, azonnal kiviláglik, hogy miért kellett a tegnapi koronatanácsnak eredménytelenül végződni.

Báró Bienert osztrák miniszterelnök ugyanis vasárnap külön kihallgatáson volt a királynál és ezen az audiencián igen behatóan fejtette ki, hogy az osztrák parlamenti

katonák. De már látom, hogy a sors más-keppen rendelkezett felőlem. Elmezyek töl-letek fiam. És talán már csak a másvilágon látjuk egymást viszont. Isten áldjon meg benneteket.

Az öreg kapitány szemét elhomályosították a könnyek. Az öreg honvédek sapkájukhoz emeltek kezüket.

Ekkor előlépett Kókai András hadnagy a parancsnok eddigi segédtisztje.

Katonásan megállott és így szólott:

— Parancsnok ur, a mai parancsot várom. Az utolsó parancsot...

Az öreg kapitány felemelte a fejét és hangja ércesen csegett:

— Az utolsó parancs pedig ez: Életünket a szabadságért!

Az öreg honvédek csapata halkán mondta utána az utolsó parancsot:

— Életünket a szabadságért!

Az ősz kapitány átlépte a küszöböt és az öreg honvédek mindaddig néztek utána, amíg láthatták.

K. Gy.

helyzetet csak úgy lehet szanalni, ha előveszik a régi recipét és az összes osztrák pártokat sorompóba szolítják Magyarország függetlenségi törekvései ellen. Ezt a célt azonban csak úgy tudják elérni, ha a király a keddi magyar koronatanácsban, — mely egy nappal előzi meg a Reichsrath ülését, — nem dönt a magyar válság dolgában. — Az osztrák miniszterelnök ezt az előterjesztését az udvari körök megszivelték és gr. Aeren-thál, — az öszbirodalmi kancellári szerepet játszó külügyminiszter — a nemzetközi helyzetre va ő hivatkozással csakugyan azt ajánlotta a királynak, hogy teljesítse báró Bienertnek ezt az indítványát.

A bécsi körök úgy látják a helyzetet, hogy a monarchia nemzetközi állását igen károsan befolyásolja, hogy mind a két államban teljesen fölfordulnak a viszonyok. — Kísérletet kell tehát tenni, hogy legalább az egyik államban, még pedig inkább Ausztriában rendezett viszonyokat teremtsenek. Az ausztriai helyzet szanalását pedig valóban csak úgy lehet elérni, ha a magyar követelések ellen harcba szolítják az osztrák pártokat és kilátásba helyezik előtük, hogy inkább Magyarországon nyomják el a nemzeti aspirációkat, ha az osztrákok ebben segídeknek.

Ezzel a tervvel lépnek tehát ma a Reichsrath elé. Nincs azonban kizárva, hogy a szlávoknak németgyűlölete nagyobb a Magyarországon ellen való ellenszenvnél és a gyűlölt Bienert-kormány megbuktatásától nem térnek el. Ebben az esetben a bécsi legfőbb körök ráfanyalódnak a másik megoldási módra és a Reichsrathot elnapolva Ausztriában a 14. §. alapján kormányoznak tovább, Magyarországon pedig végre megérintik a semmi mondó ugynevezett nemzeti engedmények alapján a kibontakozást. Mert azzal legyünk tisztában, hogy a kibontakozás ebben kész. Nincsen már egyetlenegy olyan kérdés sem, amelyben a Wekerle-kormány nem alakította a maga programját a király álláspontjához. Mindent elfogantak, amit a király ad és mindenről lemondtak, amihez a király nem járult hozzá.

A helyzet tehát az, hogy egyedül az osztrák viszonyok alakulásától függ a magyar válság elintézésének módja, amelybe sem a mostani kormánynak, sem senki másnak beleszólása nincs.

Ma tehát a magyar helyzetben semmi változás nem történt. Kossuth Ferenc már kora délelőtt kiment fivérével, Lajos Tivadarral a temetőbe, ahol ma exhumálták édes anyjának és nővérének holttestét és a többi miniszterek sem érintkeztek egymással. Várják a bécsi eseményeket és a király kezdeményezését.

A függetlenségi és negyvennyolcas párt teljesen tisztában van ezzel a helyzettel és mindkét eshetőségre megvan a maga harci terve, amely a nemzet közjogi és gazdasági függetlenségének kivívását célozza. Az egész ország sorakozik az elvű harcosok táborába és fölveszi a harcot úgy Béccsel, mint azokkal, akik Bécs szolgálatában akarják a nemzet függetlenségét földadni.

A városházáról.

Beteg városi tanácsos. Király Gyula gazdasági tanácsos — mint részvétellel értesülünk — betegen fekszik lakásán. Király Gyulát régi baja vette elő s az ágyba döntötte. Az orvosok véleménye szerint betegsége ezuttal könyű lefolyásu lesz.

A város képviselői a Kossuth-gyászünnepen. Tegnap délután utaztak el Budapestre a város képviselőiben dr. Magoss György főügyész, dr. Vargha Elemér és Szabó Kálmán tanácsnokok. Budapestten esatlakoznak a polgármestorhoz, aki még a keddi nap folyamán elutazott.

Leérkezett szabályrendelet. A bérkoesikról készített szabályrendeletet tegnap

a belügyminiszter leküldte a városnak azzal, hogy abban nagyobb módosításokat eszközöljenek. Egyben felhívta a miniszter a tanács figyelmét arra, hogy az automobilocra vonatkozólag is készítsen szabályrendeletet.

Egyházker. közgyűlés második napja.

Uj tanárok választása.

Debrecen, november 24.

Az egyházkerület tegnap megkezdett közgyűlését ma folytatta gróf Degenfeld József főgondnok és dr. Erőss Lajos püspök elnöke alatt. A közgyűlésen ma jelen volt gróf Tisza István is, aki rendszeresen megszokott jelenni az egyházkerület gyűlésein. A mai tárgysorozat letárgyalását igen nagy közönség kísérte figyelemmel. Különösen a ma megejtett tanárvalasztások érdekelték az ifjúságot, hallgatóságot egyaránt.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Jelölés a jogbölcseleti tanszекre.

A közgyűlést kilenc óra után nyitotta meg gróf Degenfeld József világi elnök. — A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a tanárvalasztásokra került a sor.

Dr. Kun Béla jegyző felolvasta a jogbölcseleti tanszекre pályázók névsorát, életrajzait eddigi tudományos munkásságuk kiemelésével. A főiskolai igazgatótanács a pályázók közül első helyen dr. Thegze Gyulát, második helyen dr. Szakács Albertet, dr. Isaák Gyulát és dr. H. Kiss Pált jelölte.

Dicsőfi József hangsúlyozza, hogy H. Kiss Pál dr. itt végezte tanulmányait, sub auspiciis régis tette le Kolozsvárt a doktorátust s így indítványozza, hogy egyedül dr. Kiss Pált jelöljék a második helyen.

Dr. Jászi Viktor védelmére kel a főiskolai igazgatótanács javaslatának. Kijelenti, hogy tévedés azt állítani, hogy dr. H. Kiss Pál kvalifikációja megközelíti a dr. Thegze Gyuláét. Dr. H. Kiss Pál nem tud mást felmutatni, mint a királygyűrűt, ami nem jelent mást, minthogy a vizsgát kitűnő sikerrel tette le.

Részletesen megindokolja a főiskolai igazgatótanács jelölésének helyességét, amit Dicsőfi József javaslata ellenében szavazás után nagy szótöbbséggel el is fogadnak.

A német tanszек betöltése.

Pápai József ismerteti a rendszeres bölcseleti tanszекre hirdetett pályázat eredményét. A főiskolai igazgatótanács első helyen dr. Mitrovics Gyulát, második helyen Tankó Bélát, harmadik helyen dr. Nagy Józsefet ajánlja.

Pápai József ismerteti ezután a német nyelvészeti és irodalomtörténeti tanszекre beadott pályázatokat. A főiskolai igazgatótanács első helyen dr. Schmith Henriket, második helyen dr. Nagy Zsigmondot, harmadik helyen dr. Végh Jánost és dr. Matolsi Lászlót — aequo loco — jelölte.

A választás eredménye.

A tanárvalasztó-bizottságnak tagjai lettek: Gróf Tisza István, Széll Kálmán, Sulyok István, dr. Balthazár Dezső, Fényes Endre, dr. Baksa Lajos, Dicsőfi Kálmán, a debreceni egyház részéről Dicsőfi József, dr. Ujfalu-y József, dr. Kocsár Gabor, K. Tóth Kálmán, Juhász Ignác, Oláh Károly, Jeney Miklós.

A választás tartamára elnök az ülést felfüggesztette,

A választás eredménye az lett, hogy a

ELEK ANDRÁS

ferfiszabó és vegyeszei ruhatisztító intézete

Debreczen, Egyház-tér 3.

Férfi-, női és gyermekruha tisztítását, igazítását elvállal, valamint csipkefüggönyt, napernyőt, kestyűt, batizst ruhákat, báli ruhákat, bluzokat és kézimunkákat tisztít.

Elfogad egyenruhák tisztítását és igazítását.

jobboldalsági tanszékre nyolc szavazat ellenében, elnöki döntéssel dr. Thegze Gyulát, a rendszeres bölcsészeti tanszékre egyhangulag dr. Mitrovics Gyulát, a német nyelvészeti és irodalomtörténeti tanszékre pedig kilenc szavazattal hét ellenében dr. Schmith Henriket választották meg.

Ki lett a számvevő?

Ezután megejtették a választást az egyházi számvevői állásra is, amelyre Varga Pál, Nagy Sándor, Csapó László és Rásó János jelöltettek.

Beadatott 79 szavazat, ebből Varga Pál kapott 60-at, Rásó János pedig 19-et. Így nagy többséggel Varga Pál választott meg számvevőnek.

A közgyűlés ezután a napirend többi pontjaival foglalkozott, amelynek letárgyalása után a tiszántúli ref. egyház 63. közgyűlése véget ért.

Kereskedelem, ipar.

A kamara közhírré teszi, hogy a cs. és kir. közös hadsereg vászon és gyapjú ruházati és ágynemű cikk szükségletének szállítására vonatkozó hirdetménye a „Budapesti Közlöny” és a „Narodne Novinje” folyó évi november hó 21-iki számában magyar illetve horvát nyelven megjelent.

A kamara közhírré teszi, hogy Antal Oszkár a m. kir. kereskedelmi Múzeum atheni levelezője a görög hadügyminiszter által katonai lovak vásárlására kiküldött bizottsággal együtt Budapestre érkezett. Az ezen szállítás iránt érdeklődők lépjenek Antal Oszkár levelezővel (V. Akademia-u. 3. sz.) közvetlenül érintkezésbe.

Kossuth-mauzoleum

A Kossuth család hamvai.

Budapest, november 25.

A Kossuth-mauzoleum fölavatásával kapcsolatos országos ünnepély már ma megkezdődött, amikor Kossuth Lajos családjának katonai lovak vásárlására kiküldött bizottsággal együtt Budapestre érkezett. Az ezen szállítás iránt érdeklődők lépjenek Antal Oszkár levelezővel (V. Akademia-u. 3. sz.) közvetlenül érintkezésbe.

A hamvak áthelyezését féltizenegyről negyedtizenkettőre halasztották el. A metsző hideg szélben is sokan jelentek meg a kegyelet aktusnál. Kossuth Ferenc fivérével, Tóddorral érkezett a temetőbe, ahol megjelenésük után nyomban megkezdődött a hamvak átszállítása. A Kossuth fivéreket a főváros nevében Almády tanácsnok fogadta. A közönség között volt a turni küldöttség is.

A szertartás két részből állott. Az első része a régi kriptában folyt le, ahol a Kossuth-család katolikus halottait Balázs Lajos rozsnyói püspök szentelte be. A püspöknek a beszentelésnél Hock János is segédkezett. Kossuth Lujzát Raffay Sándor evangélikus lelkész szentelte be, majd hosszabb, magas nívójú beszédet mondott, amelynek elhangzása után a hamvakat átvitték a mauzoleumba.

Az új sírlemben Balázs Lajos püspök, utána ismét Raffay mondott beszédet és a püspök ismét beszentelte a koporsókat. Előbb Kossuthné, Meszlényi Terézia és Kossuth Vilma hamvait, majd Kossuth Lujzát helyezték el a mauzoleumban kijelölt helyen. A magyar nők egyesülete és a Kossuth-társaság mind a három koporsóra egy-egy koszorút helyezett. Ezzel véget ért a szertartás és a közönség szétszórt.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Öngyilkos öreg ember. Hadházon ma egy öreg ember, Hajdu Sándor 62 éves földmives öngyilkosságot követett el. A szegény embert gyógyíthatlan betegség gyötörte s ezért felakasztotta magát. Így vetett véget életének. Hajdu Sándor házában nemcsak ő maga volt beteg, hanem felesége és napasszonya is. — Ez a környezet még inkább megérlette öngyilkossági tervét, amelyet ma végre is hajtott. Ma, midőn Sándor nevű fia a kuton járt, az öreg felhasználta az alkalmat, köteleket szerzett és az istállóban felakasztotta magát. A hazatérő fiu mire észre vette tettét, már halott volt. Az előljáróság értesítette az esetről az ügyészséget, amely a temetési engedélyt megadta.

Régészeti ásatások Egyeken. Debrecen város muzeuma az elmúlt héten ismét ásatott az egyeki szőlőskertben, ahol több holdnyi területen bronzkori urnasírok rejtőznek igen sűrűn. A muzeum öre ezuttal 160 négyszögletes területet forgattatott fel s összesen huszonegy urnasírt talált, — többnyire 40–60 centiméter magas, igen nagy hamutartó urnákkal, amelyek mellől ritkán hiányzik az ételes-italos kis bögre. Egyik-másik urnából bronzékszerek és ékszertárgyak is kerülnek elő, hosszúsáru tűk, fülbevalók, gyűrűk, csüngők, karperecek, spirális ruhadíszek. Már a fekvésben összetört, sőt elmallott edényeknek csupán egy részét lehetett kiemelni s a muzeum számára megmenteni. Az idő alkalmatlan volta miatt az ásatást félbe kellett hagyni. De a jövő esztendőben részint a már felfogott, részint a most ide ígért területeken folytatni fogják.

Irodalom, művészet.

A lemondások sikátorában.

Irtá: *Simonka György.*

A lemondások sikátorában
Hol az öröm, ha jönne, fájna:
Itt sarjadt, itt kornadt össze
Az életem szomorú fája.

E könnyűtől nyirkos éjszakába
Nincsen vihar és nincsen béke.
Ez az örök-sötét sikátor
Megtévedt busak menedéke.

Itt nincs emlék, nincsen remény se,
Nincsen közöny, nincsen meghatottság.
Itt a jelen sivatag partját
Sötét vizek hajjai mossák.

Panasztalan bu, jóllakottság . . .

EGYHÁZ, ISKOLA.

A „Szabad Iskola”. A Szabad Iskolában (Simonffy-utca 1-c. II. emelet, az ipartestület dísztermében) ma csütörtökön dr. Rédei Rezső kereskedelmi és iparkamarai segédtitkár fog előadást tartani „a kiskertművelés, mint a szociálpolitika eszköze” címen. A nagyközönség figyelmét felhívjuk ez előadásra, amely elsősorban debreceni vonatkozású.

Iskolaszéki ülés. A debreceni református egyház iskolaszéke 1909. évi november hó 27-én délután 3 órakor Szele György lelkész lakásán ülést tart a következő tárgysorozattal: Tanítói pályázatok elbírálása. Tanító ajánlás. Iskolaszéki jegyzőválasztás. Nehány kisebb ügy.

Felelet a vargai kegyre

Nem fogadjuk el illetéktelenül osztogatott tisztsegeit.

Debrecen, november 24.

Sajnálattal bár, de még mindig kell foglalkoznunk a Varga Lajos nevével, pedig már azt hittük, hogy lekerült a neve lapunk hasábjairól. Foglalkoznunk kell vele, hogy kimutassuk, mennyire nem veszik őt komolyan a választópolgárok s hogy mennyire nem veszi semmibe a józan, okos választópolgár a Varga Lajos és társai által eljátszott vasárnapi komédiát.

Varga Lajos ugyanis vasárnap annyira benne volt a tisztsegek osztogatásában, hogy pártunk több derék oszlopos tagját is „megtisztelte” egy-egy tisztseggel. Pártunknak ezen tagjai — mint jeleztük volt — kiadták nyilatkozatukat az ellen, hogy nevük belekerült az illetéktelenül összehívott és jogtalanul megtartott gyűlésen megválasztott névsorába. A nyilatkozat a következőképpen hangzik:

Nyilatkozat.

Alólirottak, mint akiket a dr. Varga Lajos és társai által a debreceni függetlenségi és 48-as párt nevében illetéktelenül összehívott és jogtalanul megtartott gyűlés különféle párt tisztsegekre jelölt és esetleg meg is választott, kijelentjük, hogy a tudunk és hozzájárulásunk nélkül vagy amennyiben egyesek tudunk róla, kifejezett előzetes tiltakozásunk ellenére történt jelölésünket, esetleg megválasztásunkat a debreceni függetlenségi és 48-as párt részéről érvényesen történt jelölés és választásnak nem tekinthetjük.

Kelt Debrecenben, 1909 november 22-én.

Kertész Mihály, Harangi Sándor, Kulesár Endre, dr. Kocsár Gábor, ifj. Nagy Pál, Juhász Ignác, Beregi Nagy Sándor, dr. Juhász Nagy Sándor, Kertész János, dr. Körösi Kálmán, ifj. Kertész István, Szendi Imre, Csontos Péter, Szentesi János, Burai István, Vargyas János, Kertész Imre, Csobán József, id. Zöld János, Polgári Márton, Balázs Ödön, Salánki Mihály, Török Péter, Mike Ferenc, Radakovich Géza, Varjassy Imre, Salánki Ferenc, Mórócz Ferenc, Csobán István, Szatmári Ferenc, Bányai Péter, Balogh Zsigmond, dr. Csath Sándor, dr. Borsovay Jenő stb. stb.

Ezen nevekhez járul még egy-két igazi függetlenségi párttag neve, akiket szintén megválasztottak Vargák s akik szintén tiltakoztak az illetéktelen választás ellen s akiknek nincsen szüksége a Varga-adta hivatalra.

A neves függetlenségi férfiak nyilatkozatából az látszik ki, hogy Vargák elég merészek voltak ezen tagok neveit „tudtuk és hozzájárulásuk nélkül” belevonni a komédia, sőt vakmerően egyeseket „kifejezett

Világhírű „habig” kalapok Aszmann Ferencz
ürdői utca üzletében, városházzal szemben.

tiltakozásuk ellenére" is kitétek annak, hogy tisztos neveiket megforgassák egy illetéktelen gyűlésen.

A fenti nyilatkozatból tudomást szereznek a pártnak azon tagjai is, akiket Varga Lajos a tisztos nevek forgalomba hozatalával pillanatra elszédített, hogy a vasárnapi gyűlés nem a függetlenségi párt gyűlése, hanem Varga Lajos és kevés számú hívének tanácskozása volt csupán.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

December 3., Péntek:

Thomson Cesar és Kaufmann Francilló Hedvig hangversenye a Bikában. Kezdeté este 8 órakor.

December 5., Vasárnap:

Sauer Emil zongoraművész hangversenye a Bikában. Kezdeté 8 órakor.

Január 15., Szombat:

Culp Julia s az orosz trio hangversenye a Bikában. Kezdeté 8 órakor.

UJDONSÁGOK.

A debreceni egyetem.

A tiszántuli egyházkerület második napján Eröss Lajos püspök bankettet adott a Royalban, amelyen a tiszántuli református világ színe-java részt vett. Az egyházi férfiakon kívül ott voltak közéletünk jelesei, akik az egyházi életben is nagy szerepet játszanak.

Eröss Lajos püspök kedves, szíves szavakkal üdvözölte vendégeit azon óhajának kifejezésével, hogy az egyház harcossai sokáig éljenek még annak javára.

A kiválóbbnál-kiválóbb tósztok során szó esett a tiszántuli egyházkerület kettéválasztásáról s egy új déli egyházkerület megalakításáról. Ennek során gr. Tisza István érvekben gazdag szónoklatot tartott, amelyben az egység mellett foglalt állást, mert csak ezen egységes erő mellett látja lehetségesnek azt, hogy a harmadik egyetem Debrecenben lesz.

Tisza gróf beszédét megtapsolták a szakadás hívei is, mert belátták szavai igazságát, a debreceni egyetem pedig gr. Tisza Istvánban egy erős református harcost kapott.

— **Winkler ügyész utóda.** Lugosról jelentik: Winkler István ügyészi megbízásának megvonásával üresedésbe jött szabadkai ügyészség vezetőjévé kir. főügyészi helyettes minőségben dr. Loydzel Kálmán lugosi kir. ügyészt nevezték ki. Az új kir. ügyész, aki Lugoson mint kiváló szónok és erélyes tisztviselő közbecsülésben áll, már a napokban elfoglalja új állását.

— **Kirabolnak egy községi pénztárt.** Szatmárnémetiből jelentik: Batares község pénztárát ez éjjel ismeretlen tettesek kirabolták. Adószállítás lévén, a pénztárban a szokottnál több pénz volt. A tettesek 1800 koronát vittek el. A pénztárt két baktér őrizte

akik azonban semmi gyanusát nem vettek észre. A tettesek a pénztár ablakát kiverték és ott behatolva, a Wertheimszekerényt álkulccsal kinyitották. Az erélyes nyomozás dacára, a tetteseknek eddig semmi nyoma.

— **A Vargák kertje alatt...** Az „okvetetlenkedő" Varga Lajos (így nevezte el egy újságíró-kollegánk) bünperének mai tárgyalásán érdekes és jellemző incidens történt. Amikor az esküdteket kisorsolták, Tóth elnök felolvasta a törvény ama szakaszát, amely az esküdtek kizárásáról szól, — felállt Bundi Sándor esküdt s így szólt:

— Tekintetes törvényszék! Kötelességem bejelenteni, hogy Varga Lajos ellen az ügyvédi kamaránál fegyelmi feljelentést tettem.

A kinos leleplezésre Varga vörösebb lett, mint a spanyol bikaviadorok posztója. Ugy dadogott, mint egy modern kabaré csevegője. Bundi Sándort pedig az esküdti tisztesség alól felmentették.

Felhívás. A hadkötelesek összeírása elrendelése, felhívtnak az 1889, 1888 és 1887 évben született egy városunkban illetőséggel bíró, mint városunkban, területén tartózkodó idegen illetőségi állításköteles ifjak, hogy összeírásuk végett f. év november havában a katonai illetőségi ügyosztálynál (városház, emelet 18. és 19. sz. ajtó) a törvényes következmények terhe alatt jelentkezzenek. Az 1889. évben született — tehát 1-ső korosztálybeli — debreceni illetőségi ifjak részére a sorshozás 1910. év január hó 15-én reggel 9 órakor a városháza nagytermében fog megtartatni. Ezzel kapcsolatban felhívtnak az 1891. 1890. években született debreceni illetőségi népfelkelő köteles ifjak, hogy első összeírásuk végett a katonai és illetőségi ügyosztálynál, városház, emelet 17. szám alatt mielőbb jelentkezzenek. A városi katonai és illetőségi ügyosztályától.

— **Új díjszabás a máv.-nál.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint 1910. évi január hó 1-vel a magyar vasutakon közös díjszabás I. rész lép érvénybe, mely személyek, podgyász express árak és kutyák szállítására vonatkozó új üzletszabályzati határozmányokat és póthatározmányokat, valamint az ezen szállítványokra vonatkozó közös díjszabási határozmányokat tartalmaz. Ezen közös díjszabás hazai vasutak egymásközi forgalmában a szóban forgó szállítványok lebonyolításának egyszerűsítése, valamint az egyöntetűség tekintetében igen előnyös újítást képez. Ugyane naptól fogva a magyar királyi államvasutakon, valamint az üzemében álló vasutakon a személy és a podgyász forgalom érvényes díjszabási határozmányok érvényben kívül helyeztetnek, illetve az említett díjszabás I. résszel egyidejűleg kiadandó új határozmányokkal pótoltnak.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Kulcsár József ref. 30 éves, Oláh György gör. kath. 69 éves, Nagy N. róm. kath. 1 óra.

— **Tűzilárma a Miklós-utcán.** Ma délelőtt a Miklós-utca 14. számú házhoz hívták a tűzoltókat, ahol azonban mivel csak a kályha füstölt, dolguk nem akadt. A járőröket a nagy füst ejtette tévedésbe s ezért bolondították oda a tűzoltóságot.

— **A hölgyközönség szíves figyelmét** felhívom a karácsonyra érkezett kézi munkákra, mely szebbnél-szebb kivitelben és dus választékban kapható Krausz Gyula kézi-munka üzletében, Kossuth-u. 15.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— **Farkas Imre** Iglói diákok gyönyörű zenéje, két füzetben zongorára megjelent és 6 koronáért, kapható Csáthy Ferenc zeneműkereskedésében.

— **Legtartalmasabb irodalmi naptár** a Mikszáth Almanach 1910-re 2 korona. — Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

Varga, ne tovább a kaptafánál!

A főszerkesztő ur, mint vádlott.

Jánosi lelkész sajtópöre.

Debrecen, november 24.

A csufosan elbukott, tehetetlen önjelölt, Varga Lajos ügyvéd, akit a debreceni igazi függetlenségi nagy diadal vetettek ki a keblükből, ma stilszerű helyről tartott programbeszédet, vagyis inkább védőbeszédet. A jeles férfi a debreceni esküdtbíró elé került, mint vádlott, amiatt a sajtóper miatt, amelyet Jánosi Zoltán ref. lelkész indított ellene rágalmazás miatt. Ez az érdekes, politikai pikantériákban bővelkedő sajtóper abból az időből veszi az anyagát, amikor Varga Lajos politikai története még nem ismerte eléggé annak a latin közmondásnak a mély igazságát: Sutor ne ultra crepidam! Az ügyvéd ur kisded publicisztikai működésének a népszerűsítése végett rágalmozó cikkeket irt egy helyi lapba, amely gvallóros jóhiszeműséggel nyitotta meg becsületes hasábjait a „főszerkesztő" ur önkényes kirohanásainak.

Egy ilyen kellemetlen, dilettáns förmérvényben Varga Lajos politikai és magánbosszúból azzal vádolta Jánosi Zoltán ref. lelkészt, hogy a darabont korszakban a leszerelés mellett kardoskodott. Fájtt ugyanis az aggodó hazafinak, hogy a lelképásztor a balpárt debreceni megalakulását előkészítette s ezért akarta a rágalom szennyjével befeketíteni.

A csuf manőver azonban visszafelé sült el. A politikai események tisztára mosták Jánosi Zoltán hazafiasságát és a közpályán való szereplését. Bár nem mindig tapintatos fegyverrel, de szóval és íráscikkeiben a leszerelés ellen agitált s a jóléti bizottságban tevékeny részt vett, sőt a balpártot is sikerült Debrecenben megalakítania.

Az inkriminált cikk, mely miatt a bukott önjelölt a vádlottak padjára került, — a múlt évi március 22-én jelent meg „Szélbali kalandok" címen s a rágalmozás és becsületsértés vádjára ellen a főszerkesztő ur személyesen védekezett, míg Jánosi Zoltán, a főmagánvádló, ügyvédje, Kovács József dr. kíséretében jelent meg.

A főtárgyalást Tóth Aurél vezeti nagy szakavatottsággal és rendkívül tapintatosan. Szavazóbírák Nagy Kálmán dr. és Horváth István. Az esküdtszék tagjai lettek: Csapó Péter, Bartha Mihály, Teleki Mátyás, Szolnoki Lajos, Kovács Kálmán, Zeysing Lajos, Öry János, Mezey Gábor, Matolcsi László dr., Berzöffy Vince, Gál András, Molnár István, pótesküdt Salánki Ferenc.

Az inkriminált cikk felolvasása után a törvényszék a bizonyításra tért rá. Varga Lajos, akinek a lojális elnök megengedte, hogy egy asztal mellett jegyzeteket készítsen, szószátyor semmitmondással védekezett, fűhöz-fához kapkodott s egy egész sereg tanu kihallgatását kérte arra, hogy Jánosi Zoltán a leszerelés mellett agitált. Ezzel a kísérletével is kudarcot vallott, a törvényszék tanuit mellőzte s csak Székely Imre szerkesztő és Szabó József művezető kihallgatását rendelte el.

Varga Lajos a tanuk mellőzése miatt semmisségi panasszal élt. Ezután Jánosit hallgatták ki arra, hogy a darabont kormány az ő vezérékkel megjelenésének idejében nem kísérte-e meg a lap leszerelését. Jánosi eskü alatt vallotta, hogy ez a vád is valótlan, de nem is volt befolyása a lap belső ügyeire.

Székely Imre, a D. R. U. szerkesztője is ily értelemben vallott. Szerinte Jánosi oly

Vida Miklós

ajánlja ujonnan berendezett üzletét női divat és pipere ujdonságokban a Városháza alatt.

vehemens cikkeket irt a darabontok ellen, hogy azoknak a hatása alatt bátran felakasztottak volna őket.

A délutáni tárgyaláson folytatták a tanúkihallgatást. Szabó József művezető Jánosi mellett vallott. Ezután felolvasták a Varga Lajos ellen eddig hozott vádló ítéleteket, amely után Kovács József dr. terjeszti elő a felolvasandó iratokat. Varga Lajos ellenezte az iratok felolvasását s a maga védelmére felolvasás végett iratokat terjesztett az esküdtszék elé.

Az esküdtekhez intézendő kérdések megszövegezése után a perbeszédre került a sor. Varga Lajos képtelen, kétségbeesett és nagyhangú tirádái után a törvényszék a tárgyalást esütörtökre halasztotta, amikor Jánosi Zoltán fog válaszolni a bukott önjelölt szónoklatára.

Ítélet esütörtökön délre várható.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA :

Folyó szám 51. A) bérlet 17. szám.

Nők harca.

Vigjáték.

Főbb szereplők:

Gazdy Aranka	Báthori Mária
Mártonfi R.	Kardos Géza
Zilahy Gyula	Kallós József

Holnap, pénteken, november 26-án

Iglói diákok.

Daljátéka.

Heti műsor: Szombaton: „Koldusdiák”, operette. Vasárnap délután: „Árendás zsidó”, népszínmű. Este: „Koldusdiák”, operette.

* **Koldusdiák.** Szombaton kerül színre új betanulással Millöcker klasszikus zenéjű operettje, a főbb szerepekben: Arkosi, Gerő Ida, Bardos J., Szilassi E., Horváth, Torma, Gyöngyi Jolán, Püspöki R., Győre, Ligeti, Kardos, Nádor és Oláh Zoltán.

* **Árendás zsidó.** Vasárnap délután adatik Klárné Angyal Ilka eredeti népszínműve mérsékelt helyárrakkal. A főbb szerepekben csak úgy mint este Gyöngyi Izsó, Szilassi E., Szilágyi B., Horváth K. és Gerő Idával.

* **Iglói diákok.** Dr. Farkas Imre bájos diáktörténetét, melynek minden előadását eddig pótszékes ház nézte végig, az igazgatóság a jövő hétre is kitzúta úgy, hogy biztosra vehetjük, hogy az Iglói diákok ez idényben feltétlenül jubilálnak a debreceni színpadon.

Az ál-detektív főnök.

Vagy

a furfangos fodrász-segéd.

Mikor már bebarangolta fél Európát, tapasztalatokban meggazdagodva visszatért hazájába a tavaly októberben Petsár György fodrász segéd. Budapesten telepedett le a világlátott férfi, de heteken át volt kénytelen munka nélkül ödöngeni a főváros utcáin. — Mivel közben pénze elfogyott, merész tervet eszelt ki. Felvette Krecsányi Kálmán detektív főnök nevét és hamis igazoló okiratokat gyártott. Így többek között elkészítette Boda Dezső főkapitány egy rendeletét, amelyben ez utóbbi utasítja, hogy foglalja le az eperjesi királyi adóhivatal pénztárát, mivel onnan sok hamis bankjegy kerül ki. Azután kiállított a maga részére egy rendeletet az eperjesi honvéd zászlóalj parancsnokságához és az odavaló csendőrpáncsnoksághoz, hogy szükség esetén bocsássonak karhatalmat rendelkezésére.

Ezekkel a hamis okmányokkal felszerelten kiment november 25-én a keletipályaudvarra és hamis rendőrségi igazolványa segítségével féláru jegyet váltott Sátoraljauhelyig.

Amint Sátoraljauhelyre megérkezett az ál-detektív főnök, első dolga volt, hogy az ottani állomás főnökéhez ment, akinél a következő táviratot akarta hivatalos uton elküldeni Hoffmann eperjesi pénzügyigazgatónak:

Délután hat órakor várjon hivatalában. Információjára szükségem van. Délután érkezem. Krecsányi.

Guttman Adolf állomásfőnök gyanusnak találta a dolgot s megtagadta a táviratnak hivatalos uton való továbbítását. Petsár azonban arószakoskodott, megfenyegette Guttmannt, aki előtt felmutatta hamis okiratait. Ez azonban nyakát törte, mert az állomásfőnök most már esendőrtöket hozatott, akik vállaltára fogták a merész fodrász-segédet. Petsár, mikor látta, hogy ravasz terve nem sikerült, beismert mindent. Bevallotta, hogy az okmányokat hamisította, hogy ezek segítségével hozzá akart férni az eperjesi adóhivatal pénztárához, hogy a maga javára kobozza el a bankókat. Beismerése alapján az ál-detektív főnököt letartóztatták s Budapestre kísérték.

A fő tárgyaláson azzal védekezett Petsár, hogy ő morfinista s ilyen magánkülvilági állapotban követte el tettét. Őt az utcán egy ember megszólította s megígérte neki, hogy detektív nevezeti ki. A hamis okiratokat is ettől az ismeretlen embertől kapta. A budapesti büntető törvényszék, mivel az orvosszakértők is teljesen beszámíthatónak mondták ki Petsárt, egy évi börtönrre ítélte a vállalkozó szellemű fodrászt, akinek büntetését a budapesti királyi tábla négy évre emelte fel. Ma tárgyalta ezt a bünpert Petsár semmisségi panaszra folytán a Kuria negyedik büntető tanácsa s a vádlott büntetését négy évi és három havi börtönrre emelte fel.

UJÉVKOR

a „DEBRECZENI KÉPES KALENDÁRIUM“-ot minden előfizetőnknek díjmentesen küldjük meg.

TÁVIRATOK.

Wesselényi Ferenc báró nem ad bűnbocsánatot.

Budapest, november 24. Wesselényi Ferenc báró, Kolozsvár képviselője, a magyar koronaör fia, tegnap bejelentette Justhnak az elvű függetlenségiékhöz való csatlakozását.

Abban a levélben, amelyben Wesselényi Ferenc bejelenti a függetlenségi pártkörbe való belépését, van még egy kikötés, amely eddig nem jutott a nyilvánosságra.

A belépéshez a képviselő azt a kikötést fűzte, hogy arra a minden valószínűség szerint közel beálló esetre, ha Kossuth Ferenc és hívei, a zátonyra jutott kooperációs kormányalakítási kísérlet után, bűnbánolag ismét hűtlenül elhagyott atyai hajlékba szándékoznak visszatérni és a függetlenségi pártkörbe akarnának bevezetni, vagy oda visszakeredzkedni, úgy a függetlenségi párt intézőbizottsága ezen kérdésben előbb hívja egybe az összes párttagokat, akik értekezleten határozzanak afelől, hogy Kossuthot és társait visszafogadják-e a pártkörbe vagy sem.

Amint értesülünk, Justh Gyula hozzájárult ezen kikötéshez.

Darabontok a koronatanácsról.

Budapest, november 24. Darabont körben az a hír van elterjedve, hogy a koronatanács a következőképp folyt le: A király felszólította a minisztereket, hogy intézzék el a paktumot és szavazzassák meg az anexiót. A választói-jog elintézéséig semmiféle engedményt nem ad Bécs. A miniszterek ellenezték a király intencióit, egyedül Jekelfalussy fogadta el. A királyi kihallgatás után Ferencz Ferdinánd trónörökös fogadta a minisztereket.

Justh Gyula beteg.

Budapest, november 24. Justh Gyula a függetlenségi párt elnöke ma megbetegedett, úgy hogy pár napig kénytelen lesz az ágyát őrizni. A betegség erősebb természetű hűlésből származik.

Burián báró lemondott.

Bécs, november 24. Burián báró közös pénzügyminiszter ma beadta lemondását. Vele együtt távoznak Horovitz és Thallóczy osztályfőnökök is. A minisztert a király megbizta az ügyek vezetésével az új miniszter kinevezéséig.

A mátészalkaiak Justhnál.

Budapest, november 24. A mátészalkai függetlenségi és 48-as pártra egy küldöttsége tisztelgett ma Justh Gyulánál Szunyogh Mihály képviselő vezetésével s kifejezte, hogy Justh álláspontját helyesli s a párt hozzácsatlakozik. A küldöttség vezetőjének beszédére Justh Gyula válaszolt.

Elhunyt igazgató.

Bécs, november 24. Tauzig Tivadar, a bécsi Földhitelintézet igazgatója ma itt meghalt.

Elvetemült gyilkos.

Komárom, november 24. Czente József 19 éves esztergomi kőművesinas a korcsában mulatott és mivel pénze elfogyott kiállt az utcasarokra, hogy a legelső arra járó embert kirabolja. A balszerencse éppen Király Istvánt hozta arra, kit az elvetemült Czente téglával addig vert föbe, míg az meghalt. A komáromi kir. törvényszék tegnap foglalkozott az ügygel és a gyilkost tíz évi fegyházra ítélte.

Borzalmas anarchista merénylet.

Páris, november 24. St. Paoloból jelentik: Tegnap este egy anarchista a város legelőkelőbb negyedében egy német kereskedő boltjába bombát dobott. A bomba felrobbant s oly hatalmas tüzvészét okozott, mely az egész negyedet elpusztítással fenyegeti. Több emberélet áldozatul esett.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A debreceni református egyház 700,000 koronája.

Ítélezett a budapesti tábla a Gelléri pörben.

Debrecen, november 24.

Tavaly decemberben szenzációs végrendelet hamisítás derült ki. November hónapban meghalt Budapesten a többszörös milliomos, Gelléri Szabó János, aki az elterjedt hírek szerint vagyona tulnyomó részét jótékony célú alapítványokra hagyta. A végrendelet ezen híreket igazolta is. Azonban Battik Sándor és neje egy új végrendeletet mutattak fel.

Az új végrendelet nagy meglepetést keltett, amit csakhamar egy még nagyobb szenzáció követett. Kiderült ugyanis, hogy az újabb végrendelet hamis. Battikék és büntársaik pezsgővel részegre itatták a kilencvenéves aggastyánt s ilyen állapotban a galabócsi kastélyban aláírták vele a hamis végrendeletet.

A hamisítás leleplezéséhez az első nyomot Drechsler Anna társalkodónő nyújtotta. Ez elmondta a rendőrségen, hogy mi történt a galabócsi kastélyban s hogy miként lett meghamisítva a végrendelet.

A rendőrség Battik Sándort és feleségét, valamint a végrendelet-hamisítókat: Krudy Gyula, Krudy Ferenc, Krudy Ernő hivatalnokokat és Landau Samu losonci rendőrtisztet letartóztatta. Utóbbi négyet és Fülöp Gizellát később óvadék mellett szabadlábra helyezték, csupán Battik Sándor maradt vizsgálati fogságban.

Az érdekes bűnpört májusban tárgyalta a budapesti törvényszék, amely valamennyi vádlottra súlyos büntetést mért.

Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, — ma tárgyalta a bűnügyet a budapesti ítélőtábla Rácz dr. tanácsában és hosszú tárgyalás után a budapesti törvényszék ítéletét jóváhagyta, Krudy Jenő büntetését kivéve, amelyet leszállított.

Igy tehát a debreceni egyház a 700,000 koronáját megkapja.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 24.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv csekély. Üzletellen irányzat mellett jelentéktelen forgalom változatlan áron. Egyéb gabonák nyugodtak. Idő: hideg.

Buza áprilisra	14:02—03
Buza októberre	11:76—77
Rozs áprilisra	10:15—16
Zab áprilisra	7:54—55
Tengeri májusra	6:73—74
Repece augusztusra	13:40—50
Rozs októberre	0:00—00
Zab októberre	00:00—00
Tengeeri szeptemberre	0:00—00

Két és félszáz mázsa tők egy hold földön. A „Gazdák Független Újságja” nagyon érdekes képfelvétel mutat be a debreceni gazdasági akadémia „pallagi” gazdasatából. Egy takarmánytök kísérleti telepet mutat be ez a sikerült felvétel. A földön szanaszét hevernek a mázsás óriási tökök. Ez a kísérletezés újítás hazánkban ahol is a takarmánytököket eddig leginkább a tengeri között termesztették. Még csak néhány éve annak, hogy Kerpely Kálmán, a debreceni gazdasági akadémia szakkörökben európai hírű, kiváló igazgatója a takarmánytök külön szántóföldi termesztésével kísérletezett. Kísérlete alapjául az etampesi mázsátököket használta és meglepő eredményeket ért el. Egy katasztrális hold földön többet termelt két és félszáz mázsa takarmánytöknél. Ajánljuk gazdáink figyelmébe ezt a bámulatos sikerű kísérletezést.

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek. kitűnő állapotban, jó állással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Azonban, még ha az alkalmat fel is ajánlották volna nekem, még akkor sem vontam volna vissza Playmore urnak irt levelemet.

— Megtörtént és helyesen történt, — gondolám magamban s csak egy napig kell várnom, míg férjemet először megcsókolhatam, hogy ki is béküljek helyzetemmel.

Azt reméltem, hogy elég korán érkeztem Londonba és még az esti vonattal indulhatok Párisba. De kétszer késedelem szenvedtünk a hosszú utazás alatt s nem volt más mód, mint Benjamin villájában meghálni s a reggeli vonatot bevárni.

Termézetesen lehetetlen volt öreg barátomat terveim rögtön s váratlan változásáról értesíteni. Megérkezésem egészen váratlan volt reá nézve. Egyszerűen találtam öt könyvtárban, nagyszerű lámpa és gyertyavilágítás mellett összetépett papirdarabokkal foglalkozva, melyek az asztalt elborították.

— Az isten áldja meg, mit esicál? — kérdém.

Benjamin elpirult, mint — csaknem azt mondtam, mint egy fiatal leány. De a fiatal lányok ma már nem szoktak elpirulni, így hát rossz a hasonlat.

— Őh semmit, semmit! — mondá zavartan. Ne figyeljen erre.

Kinyújtá karját, hogy a papirfoszlányokat az asztalról leseprije. De e foszlányok egyszerre felébresztették gyanumat. Megállítottam karját.

— Ön Playmore urtól híreket kapott! — mondtam. — Mondjon igazat Benjamin, igen, vagy nem?

Benjamin még mélyebben elpirult s azt felelte, hogy „Igen”.

— Hol a levél?

— Nem szabad kegyednek megmutatnom, Valéria.

(Folyt. köv.)

SARG-féle 60
KALODONT
LEGJOBB FOG-CRÈME

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítő szer gyöngéledők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű. Több, mint 6000 orvosi ellmeserő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIEST-BARCOLA.

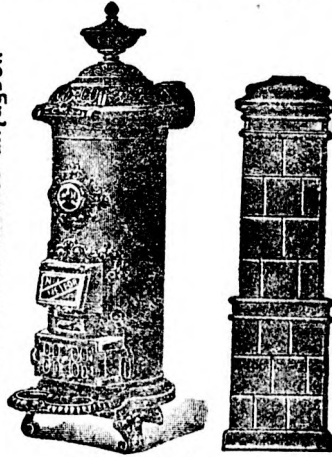
Kapható a gyógyszerárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Porcellán kályhák

budweisi és honi gyártmányban.

„METEOR” folyton égő kályhák

Felülmulhatatlan fűtőképességgel. Tüzelő ürtümentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megakarítás! Kis helyet foglal el! Átlap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉKTÜZHELYEK.

TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnagykereskedő.

városházépület, Placcz-u.

A

BORSOS-féle

H.AJSZESZ a

legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. **Hatása bámulatos.** Megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtöredezését. **NŐTETI A HAJÁT** és nem változtatja annak színét. — Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECZEN.

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes,
Fencser takaró, Ágy- és asztal-
terítő, Flanell-takaró, Paplan és
matrác nagy raktár

Donogán és Somossy
cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők
berendezését, javítását, évi
jókarban tartását, úgy hely-
ben, mint vidéken legjobb
anyaggal, legolcsóbban esz-
közöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és
villamos-szerelési vállalat. — Csillárok,
ivlámpák, villamos motorok, szellőzte-
tők, dinamok állandó nagy választékban.
Raktáron tartom a legjobb gyártmányu
Wolfram és Osmium égőket.

Raktáron levő
összes
**férfi- és
gyermek
ruhákat**

most minden el-
fogadható árban
árusítom

GERŐ ERNŐ
DEBRECZEN, Piac-utca 41.

Tessék meggyőződni,
hogy nálam jóval ol-
csóbb mint bárhol!!

Van szerencsém a n. é. közönség szives fi-
gyelmébe ajánlani a legjobb s legolcsóbb
pontosan szabályozott

Óráim

a következő szabott árak mellett:
Ébresztő óra 1 frt 60, 1 frt 80 és 2 frt.
Nickel zsebóra 2 frt 50, 3 frt és 3 frt 50.
Inga óra. 1 napos, felet és órát ütő, szép
hangos ütővel, 70 cm. tokban 6 forint,
100 cm. tokban 8 frt 50; 8 napos, 100 cm.
tokban 10 frt 50, harangütővel 12 forint.
Konyha óra 2:50, 3:50, 4— forint. Zseb-
óra üveg 15 kr., mutató 10 kr. Inga órák 3
évi jótállással. Ébresztők és zseborák 1 évi
jótállással.

Óra javítások a legjobban javítva s leg-
olcsóbban 1 évi jótállás mellett.

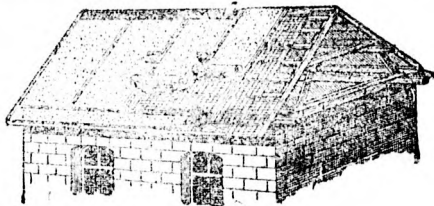
Kiváló tisztelettel

BLATTNER BÉLA

UTODA

FÜSI GÁBOR

DEBRECZEN, Kossuth-u. 4. sz.

Biehn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák. — Premier
folytonzó kályhák. —
Nickel kályhatálcák. —
Kályhaellenzők. — Man-
gorlógépek. — Ková-
csolt vasállványok —
Vasozsdók, fogasok.

Sesztina Lajos

vasraktárban

Debreczen, Piac-u. 23.

A

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngyvel
Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, fehérré s üdévé teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra
való kréme nem zsiroz, míg az
éjjelre való zsiroz. Egy tégely
ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszertárában.
DEBRECZEN.

Rendkívül

olcsó árakon

vásárolhat most mindenki!

Őszi és téli Ruha és Kosztümszövetek

Tiszta gyapju sevietot ruhákra
és aljakra . . . . . Frt 1.05
Sima kosztüm sevietot kabátos
ruhákra . . . . . Frt 1.25
Sima divatszövetet minden divat
szinben . . . . . Frt 1.08
Angol divatszövetek különösen
aljakra . . . . . Frt —.58
Angol kosztümszövetek kabátos
ruhákra . . . . . Frt —.78

Utólérhetetlen nagy választék!

Kitünő jó minőségek!

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyeg áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Ne tessék meglepetésztetni, hogy a

BUDAPESTI KORONA ÁRUHÁZ

DEBRECZENBEN, csakis PIAC-U. 19. szám a.

a BIKÁ kávéház mellett van.

Debreczen legnagyobb és legszolidabb gyermekjáték-, porbellán-, bőrönd
és utazási cikkek raktára.

Két személyes sörös készlet, csodaszép virágdíszítéssel. . . . . 50 kr.
Hat „likörkészl. csodaszép virágos díszítés-sel, üvegtálcával. . . 55 kr.
Disz asztalka mahagoni vagy zöldre fényezett csodaszép, még itt
nem létezett . . . . . 1 frt
Majolika disz asztalka, bambusz állványon, virágos, égetett
festéssel . . . . . 1 frt
Vizes poharak, csiszolt, 3 szallag díszítéssel. . . . . 6 kr.
Boros poharak, csiszolt, 3 szallag díszítéssel. . . . . 5 kr.
Sörös, vagy boros készlet 6 személyes, csodaszép virágos festéssel,
7 darabból áll . . . . . 1 frt

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeldtér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tartsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Athléta”, „Vig özvegy”, „Fehér virág”, „Piros rózsza”, „D. E.”, „Stv. I.”, „D. H. V.”, „Zoltán”, „Ilona”.

Nem közölhető: „Kis hamis” című hirdetés.

Vilmi. Én nem vagyok köszívű! Nem tudom miért gondolja? Talán valamivel megbántottam? Hova írjak levelet? A címet szeretném tudni? Kézesók, „Pista”!

Egy finom műveltséggel bíró akad. hallgató, szórakozás céljából akarna megismerkedni valamely uri családdal. Cím „Infelix” religere a kiadóba.

A német nyelv gyakorlása végett ismerjességet óhajt kötni uri fiatal ember oly tisztességes nő vagy férfival, ki magyarul csak nagyon keveset tud. Leveleket a kiadóba „Drezda” jellegre kérek.

- Akar Ön eredményesen hirdetni?
- Kérje a 412. számú telefont!

Ajánlat.

A legjobb ízű aromás pörkölt kávé Fél-egyháznál kapható. Villanyüzemű kávé pörkölte a kirakatban Piac-és Miklós-utca sarok

Osaposnak ajánlkozik gyakorolt fiatal házaspár, biztosítékkal. Cím: Eies Sándor Kucshegyes.

Saját termései ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző évi, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Hollandi gyomorosepek kaphatók Mihaovits Jenő gyógyszerárban.

Ermelléki hegyibor kicsinyben és nagyban kapható Cím a kiadóban.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

A legtartósabb és legkényelmesebb saját készítésű férfi női és gyermek cipők nagyválasztékban szolid ár mellett szereshetők be Grieman Gyula c. pézsz üzletében Piac-utca Városház. Merték után megrendeléseket divat szerint készítik.

Eladó szép fajakörte (Diel vajone) kilója 40 fill. Egymalom-utca 4.

Írásbeli másolási munkákat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cím a kiadóban.

3-4 százalékos törlesztéses kölcsönök kaphatók Miklós Ignác bankirodája által (Piac-u. 9.) Felvilágosítás díjtalanul.

Kereslet.

Villany- és vízvezeték szerelők állandó munkára felvételnek Pollák Samu cégnél, Debreczen, Piac-utca 43. sz.

Ügyes kádársogéd jó fizetéssel felvételik az Adria halkonzerv gyárban, Homokkert.

Pár ezer koronával tulterhelt házat vendégek. Ajánlatokat a kiadóba „Belterületen”, jellegre.

Négy középiskolát végzett, keresztyén, jó családból való fiú tanulónak felvételik Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

Eladás.

Egy hat lóerejű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Egy három hajlású kályhaosó, melylyel 50-60 százalékos tüzelőanyag megtakarítást lehet elérni s egy nagy terem bemelegítéséhez elegendő, jutányosan eladó. Értekezhetni Bercsényi-u. 24. sz. a.

Két nagy kényelmes fotel olelőn eladó. Cím a kiadóban.

Bihardlőszegen egy nagy jövedelmű szálló, 6 hold, 2 nagy pinóccal, kényelmes lakással, teljes berendezés, borház, hordók stb. előnyös feltételek mellett eladó. Cím a kiadóban.

Egy latin-magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cím a kiadóban.

Bihar-Dlőszegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Karácsonyi vásár

már megkezdődött.

SZÉPE LAJOS

női divatüzletében KOSSUTH-U. 3. sz.

Meglepo olcsó áron adatkak el:

120 cm. széles divatszövetek . . .	70, 90
120 cm. széles női posztó	60
120 cm. széles strapa szövetek . . .	70, 83, 90
120 cm. széles angolposztó, csikos vagy kockás	78, 86, 98
120 cm. Diagonál sevlót	75, 90, 110
120 cm. Modern szövés	75, 110, 160
140 cm. valódí angol kelme, kivételes olcsó ár	260 3 frt.
Sport fanel sok mintában	22, 26
Bársony flanel	35, 40
Jó mosó vellek, gyönyörű mintákban	24, 27, 32

Női fehéreneműek, férfi ingek és az összes vászoneműek mesés olcsó árban!

SZÖNYEGEK,

juta, spárga, hollandi, kiddormünster, pesztry, voleur, fu ó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontall szőnyegek, divánterítők, butorszövetek és creppek, viaszkos vászon

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Ágy- és asztalterítők.

szövet és osipkefüggönyök, stórok.

Alsó tricot ingek

lábravalók, ujjasok, téllkendők, himalaja haraszt és piúsh minőségben.

Férfi ruhaszövetek

magyar és angolgyártmány — hozzávaló béléstárk.

Harisnyák, kesztyük,

nők, férflak és gyermekek részére állandó nagy választékban

legolcsóbb szabott árban

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Alapított 1842. évben.

Szőrmekabátokat

garnitúrákat vásároljon

a Főposta melletti

szücs áruraktárban

Rózsa Lajos

vezetése mellett.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olcsó árak. Kifutó áru.

Vendéglői és kávéházi felszerelések